

ה. חוקים, נהלים וחומרי עזר - לעובדי קידום נוער

1. חוקים והנחיות בנושא שמירת והעברת מידע
  - חוק חופש המידע התשנ"ח - 1998
  - חוק הגנת הפרטיות התשמ"א - 1981
  - קווים מנחים לעובדי קידום נוער בהעברת מידע פלילי
2. חוקים והנחיות בנושא חשיפת ילדים ובני נוער בתקשורת
  - מבוא
  - מקבץ הוראות מחוקים שונים
  - עשרת איסורי הפרסום
3. חוק למניעת העסקת עברייני מין במוסד המכוון למתן שירותים לקטינים
4. הקוד האתי של עובדי קידום נוער בישראל (העמותה לפיתוח מקצועי של העובד החינוכי-טיפולי וקידום הנוער בישראל)

1. חוקים והנחיות בנושא שמירת והעברת מידע

חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998

נסח החוק ותקנות קשורות

חופש מידע

1. לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה.

הגדרות

2. חוק זה -

ועדה משותפת - ועדה משותפת של ועדת החוקה חוק ומשפט וועדת החוץ והביטחון של הכנסת;

מידע - כל מידע המצוי ברשות ציבורית, והוא כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב; **ממונה** - מי שמונה לפי סעיף 3;

קבלת מידע - לרבות עיון, צפייה, האזנה, העתקה, צילום, קבלת פלט מחשב או קבלת מידע בכל דרך אחרת בהתאם לסוג המידע וצורת החזקתו;

רשות ציבורית

- (1) הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם;
- (2) לשכת נשיא המדינה;
- (3) הכנסת;
- (4) מבקר המדינה, למעט לגבי מידע שהגיע אליו לצורך פעולות הביקורת וביורר תלונות הציבור;

- (5) בתי משפט, בתי דין, לשכות הוצאה לפועל, וגופים אחרים בעלי סמכות שפיטה על פי דין - למעט לגבי תוכנו של הליך משפטי;
- (6) רשות מקומית;
- (7) תאגיד בשליטת רשות מקומית;
- (8) תאגיד שהוקם בחוק;
- (9) חברה ממשלתית וחברת בת ממשלתית כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה - 1975, שקבע שר המשפטים, בהסכמת השרים כהגדרתם בחוק האמור; קביעה כאמור יכול שתהיה לגבי כל פעילותה של החברה או לגבי פעילויות מסוימות;
- (10) גוף אחר, הממלא תפקיד ציבורי, שהוא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], שקבע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; קביעה כאמור יכול שתהיה לגבי כל פעילותו של גוף כאמור או לגבי פעילויות מסוימות;

ראש רשות ציבורית - המנהל הכללי, ובאין מנהל כללי - בעל התפקיד המקביל באותו גוף; ברשות מקומית - ראש הרשות המקומית;

תאגיד בשליטת רשות מקומית - תאגיד עירוני, כמשמעותו בסעיף 249א לפקודת העיריות, וכן תאגיד שבו יש למועצה מקומית, כמשמעותה בפקודת המועצות המקומיות, לפחות מחצית ההון או מחצית כוח ההצבעה בו;

תושב - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, וכן תאגיד שהתאגד לפי הדין בישראל.

ממונה

3. ראש רשות ציבורית ימנה, מקרב עובדי הרשות, ממונה על העמדת מידע לרשות הציבור, על טיפול בבקשות לקבלת מידע ועל יישום הוראות חוק זה.

פרסום רשימת הרשויות הציבוריות

4. (א) הממשלה תעמיד לרשות הציבור, במקום ובאופן שייקבעו בתקנות, את הרשויות הציבוריות, כאמור בפסקאות (1) ו(8) להגדרת "רשות ציבורית", למעט רשויות ציבוריות שסעיף קטן (ב) חל עליהן; הרשימה תכלול מידע תמציתי על תפקידיה של כל רשות ציבורית, וכן על דרכי ההתקשרות עם הממונה ועל דרכים נוספות לקבלת מידע שבידי הרשות כנהוג באותה רשות.

(ב) רשות מקומית תעמיד לרשות הציבור, במקום ובאופן שייקבעו בתקנות, את הפרטים האמורים בסעיף קטן (א), לגביה ולגבי התאגידים שבשליטתה, אשר חוק זה חל עליהם.

דו"ח תקופתי

5. (א) רשות ציבורית תפרסם דין וחשבון שנתי שיכלול מידע על אודות פעילותה ותחומי אחריותה והסבר על תפקידיה וסמכויותיה; הדין וחשבון יכלול גם דיווח של הממונה על הפעלת חוק זה ברשות הציבורית, ואולם, רשאית היא לפרסם דיווח זה בנפרד.
- (ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע, לגבי רשות ציבורית מסוימת, כאמור בפסקאות (1) ו-(6) עד (10) להגדרת "רשות ציבורית", או סוגים של רשויות ציבוריות, תקופה אחרת לפרסום של הדין וחשבון.
- (ג) הוראות בדבר מתכונת הדין וחשבון ודרך פרסומו ייקבעו בתקנות.

הנחיות מינהליות וחוקי עזר

6. (א) רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור.
- (ב) הוראות סעיף 9 יחולו, בשינויים המחויבים, על העמדת הנחיות מינהליות לעיון הציבור לפי סעיף זה.
- (ג) רשות מקומית תעמיד לעיון הציבור את חוקי העזר שלה.

נוהל הגשת בקשות והטיפול בהן

7. (א) בקשה לקבלת מידע תוגש בכתב לממונה או למי שהוסמך לכך על ידו; אין המבקש חייב לציין את הטעם לבקשתו.
- (ב) הרשות הציבורית תודיע למבקש המידע ללא שיהוי, ולא יאוחר מ-30 ימים מקבלת הבקשה, על החלטתה בבקשתו; ראש הרשות הציבורית, או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי להאריך את התקופה האמורה, במקרה הצורך, ב-30 ימים נוספים, ובלבד שהודיע על כך למבקש בכתב, ונימק את הצורך בהארכת התקופה.
- (ג) ראש הרשות הציבורית רשאי להאריך, הארכה נוספת, את התקופה האמורה בסעיף קטן (ב), בהחלטה מנומקת אשר תישלח למבקש תוך התקופה האמורה, אם בשל היקפו או מורכבותו של המידע המבוקש יש צורך להאריך את התקופה; ההארכה הנוספת לא תעלה על התקופה המתחייבת מהטעמים האמורים, ובכל מקרה לא תעלה על 60 ימים.
- (ד) החליטה הרשות הציבורית להעמיד את המידע לרשות המבקש, תבוצע החלטתה תוך זמן סביר בנסיבות העניין אך לא יאוחר מ-15 ימים, זולת אם קבע הממונה, מטעמים מיוחדים, כי ההחלטה תבוצע במועד מאוחר יותר; הרשות תודיע למבקש היכן ומתי יעמוד המידע לרשותו.
- (ה) המידע יועמד לרשות המבקש כפי שהוא מצוי בידי הרשות הציבורית ואין הרשות חייבת לעבד את המידע לצרכיו של המבקש; היה המידע ממוחשב, הוא יופק עבור המבקש באמצעים המשמשים דרך קבע את הרשות.

(i) החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת המבקש, כולה או חלקה, תשלח למבקש הודעה בכתב שתפרט את נימוקי ההחלטה, ותיידע את המבקש על זכותו לעתור נגד ההחלטה לפי הוראות סעיף 17.

דחיית בקשות במקרים מסוימים

8. רשות ציבורית רשאית לדחות בקשה לקבלת מידע באחד מאלה:

- (1) הטיפול בה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה;
- (2) המידע נוצר או נתקבל בידיה למעלה משבע שנים לפני הגשת הבקשה ואיתורו כרוך בקושי של ממש;
- (3) לאחר שנקטה אמצעים סבירים, התברר לה שלא ניתן לאתר את המידע או שאינו מצוי ברשותה;
- (4) המידע פורסם ועומד לרשות הציבור או לעיונו, בין בתשלום ובין שלא בתשלום; ואולם בדחותה את הבקשה לפי פסקה זו, תודיע הרשות למבקש היכן יוכל לרכוש את המידע המבוקש, לקבלו או לעיין בו;
- (5) המידע נוצר בידי רשות ציבורית אחרת, ואין בהפניית המבקש לאותה רשות נדי להכביד הכבדה בלתי-סבירה על קבלתו של המידע על ידו; ואולם, בדחותה בקשה לפי פסקה זו, תפנה הרשות הציבורית את המבקש לרשות הציבורית אשר בידיה נוצר המידע.

מידע שאין למסרו או שאין חובה למסרו

9. (א) רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:

- (1) מידע אשר בגילוי יש חשש לפגיעה ב בטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בבטחון הציבור או בבטחונה או בשלומה של אדם;
- (2) מידע בנושאים ששר הבטחון, מטעמים של שמירה על בטחון המדינה, קבע אותם בצו, באישור הוועדה המשותפת;
- (3) מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א 1981 (להלן - חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין.
- (4) מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין.

(ב) רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע שהוא אחד מאלה:

- (1) מידע אשר גילוי עלול לשבש את התפקוד התקין של הרשות הציבורית או את יכולתה לבצע את תפקידיה;
- (2) מידע על אודות מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב;
- (3) מידע על אודות פרטי משא ומתן עם גוף או עם אדם שמחוץ לרשות;

(4) מידע בדבר דיונים פנימיים, תרשומות של התייעצויות פנימיות בין עובדי רשויות ציבוריות, חבריהן או יועציהן או של דברים שנאמרו במסגרת תחקיר פנימי, וכן חוות דעת, טיוטה, עצה או המלצה, שניתנו לצורך קבלת החלטה, למעט התייעצויות הקבועות בדין;

(5) מידע הנוגע לניהול פנימי של הרשות הציבורית שאין לו נגיעה או חשיבות לציבור;

(6) מידע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, וכן מידע הנוגע לעניינים מסחריים או מקצועיים הקשורים לעסקיו של אדם, שגילוי עלול לפגוע פגיעה ממשית באינטרס מקצועי, מסחרי או כלכלי; למעט מידע שהוא אחד מאלה -

(א) מידע על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה;

(ב) תוצאות של מדידות רעש, ריח וקרינה, שלא ברשות היחיד.

(7) מידע שהגיע לידי הרשות הציבורית, שאי גילוי היה תנאי למסירתו, או שגילוי עלול לפגוע בהמשך קבלת המידע;

(8) מידע על אודות שיטות עבודה ונהלים של רשות ציבורית העוסקת באכיפת החוק, או שיש לה סמכות חקירה או ביקורת או בירור תלונות על פי דין, אם גילוי עלול לגרום לאחד מאלה:

(א) פגיעה בפעולות האכיפה או הביקורת או בירור התלונות של הרשות;

(ב) פגיעה בהליכי חקירה או משפט או בזכותו של אדם למשפט הוגן;

(ג) גילוי או מתן אפשרות לגלות את קיומו או זהותו של מקור מידע חסוי;

(9) מידע הנוגע לענייני משמעת של עובד של רשות ציבורית, למעט מידע בדבר הליכים פומביים על פי החוק;

לעניין פסקה זו "עובד" - לרבות חייל, שוטר, סוהר ונושא משרה ברשות הציבורית;

(10) מידע שיש בגילוי פגיעה בצינעת הפרט של אדם שנפטר.

(ג) לעניין סעיף זה, אין נפקא מינה אם העילה לאי גילוי המידע היא בשל המידע המבוקש לבדו או בשל הצטברותו למידע אחר.

שיקולי הרשות הציבורית

10. בבואה לשקול סירוב למסור מידע לפי חוק זה, מכוח הוראות סעיפים 8 ו-9, תיתן הרשות הציבורית דעתה, בין היתר, לענייניו של המבקש במידע, אם ציין זאת בבקשתו, וכן לעניין הציבורי שבגילוי המידע מטעמים של שמירה על בריאות הציבור או בטיחותו, או שמירה על איכות הסביבה.

מסירת מידע חלקי ומסירת מידע בתנאים

11. היה המידע המבוקש מידע אשר הרשות הציבורית רשאית או חייבת שלא למסרו כאמור בסעיף 9, וניתן לגלות את המידע, ללא הקצאת משאבים בלתי סבירה או הכבדה ניכרת על פעולתה של הרשות, תוך השמטת פרטים, תוך עריכת שינויים או תוך התניית תנאים בדבר דרך קבלת המידע והשימוש בו, תמסור הרשות את המידע בהשמטות, בשינויים או בתנאים המחויבים, לפי העניין; נעשו השמטות או שינויים כאמור, תציין זאת הרשות, אלא אם כן אין לגלות עובדה זו, מהטעמים המפורטים בסעיף 9(א)(1).

תחולה לגבי אדם שאינו אזרח או תושב

12. הוראות חוק זה יחולו גם על מבקש מידע שאינו אזרח ישראלי או תושב, לגבי מידע בדבר זכויותיו בישראל.

הגנה על צד שלישי

13. (א) נתבקש מידע הכולל פרטים על אודות צד שלישי, אשר מסירתם עלולה לפגוע בצד השלישי, והרשות הציבורית שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע, תודיע הרשות לצד השלישי, בכתב, על דבר הגשת הבקשה ועל זכותו להתנגד למסירת המידע ותודיע על כך למבקש; קיבל אדם הודעה כאמור, רשאי הוא להודיע לרשות, בתוך 21 ימים, כי הוא מתנגד לבקשה, בנימוק שאין למסור את המידע, כולו או מקצתו, מכוח הוראות סעיף 9 או הוראות כל דין; 21 הימים האמורים לא יבואו במניין המועדים המנויים בסעיף 7.

(ב) החליטה הרשות הציבורית לדחות את התנגדותו של הצד השלישי, תמציא לו, בכתב, את החלטתה המנומקת, ותודיע לו על זכותו לעתור נגד החלטתה על פי חוק זה;

(ג) על אף האמור בסעיף 7(ב) לא תאפשר הרשות הציבורית את קבלת המידע המבוקש, בטרם חלפה התקופה להגשת העתירה או בטרם הוחלט לדחותה, לפי העניין, אלא אם כן הודיע הצד השלישי שהתנגד, בכתב, כי הוא מוותר על זכותו להגישה.

סייגים לתחולת החוק

14. (א) הוראות חוק זה לא יחולו על הגופים שלהלן, ועל מידע שנוצר, שנאסף או שמוחזק בידיהם -

- (1) מערך המודיעין של צבא-הגנה לישראל, ויחידות צבאיות נוספות אשר שר הבטחון, באישור הוועדה המשותפת, קבע אותן בצו, מטעמים של בטחון המדינה;
- (2) שירות הבטחון הכללי וכן יחידות הבטחון ברשויות ציבוריות, בעניינים המונחים על ידי שירות הבטחון הכללי או מטעמו;
- (3) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;
- (4) יחידת הממונה על הבטחון במערכת הבטחון;
- (5) יחידות במשרד ראש הממשלה ובמשרד הבטחון שעיקר פעילותן בטחון המדינה או יחסי חוץ, שראש הממשלה או שר הבטחון, באישור הוועדה המשותפת, קבע אותן בצו;

- (6) הועדה לאנרגיה אטומית ומרכזי המחקר הגרעיני שבאחריותה;
- (7) המרכז למחקר מדיני, החטיבה לפירוק נשק והחטיבה לתכנון מדיני במשרד החוץ, ויחידות נוספות של משרד החוץ, אשר שר החוץ, באישור הוועדה המשותפת, קבע אותן בצו, מטעמים של בטחון המדינה או יחסי החוץ שלה;
- (8) כל גוף או רשות שיש להם סמכות חקירה על פי דין, לגבי מידע שנאסף או שנוצר לצורכי חקירה ולגבי מידע מודיעיני;
- (9) מערכי המודיעין והחקירות של משטרת ישראל, וכן יחידות נוספות אשר השר לבטחון פנים, באישור הוועדה המשותפת, קבע אותן בצו;
- (10) שירות בתי הסוהר - לגבי מערך המודיעין ומערך האבטחה;
- (11) כל רשות מעין-שיפוטית, שתפקידה לדון במצבו הרפואי של אדם - לגבי הליכים בפניה.
- (ב) שר המשפטים רשאי, בצו, בהתייעצות עם השר הנוגע בדבר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת או ועדת משנה שלה, להוסיף גוף או עניין לרשימת הגופים המנויים בסעיף קטן (א); תוקפו של צו כאמור יהיה לתקופה שתיקבע בו ושללא תעלה על שישה חודשים, זולת אם בוטל קודם לכן; נקבעה בצו תקופת תוקף הפחותה משישה חודשים רשאי שר המשפטים להאריך את תוקפו של הצו לתקופה נוספת, ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על שישה חודשים.
- (ג) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בצו כי חוק זה לא יחול על תאגיד כאמור בפסקאות (7) או (8) להגדרה "רשות ציבורית" שבסעיף 2, בשים לב למידת הפגיעה העלולה להיגרם לפעילותו הכלכלית או העסקית של התאגיד; צו כאמור ינתן, לגבי תאגיד בשליטת רשות מקומית, לאחר התייעצות עם שר הפנים, ולגבי תאגיד אחר, לאחר התייעצות עם השר הממונה על החוק שמכוחו הוקם התאגיד.
- (ד) הוראות חוק זה לא יחולו על מידע שהעבירה הרשות הציבורית לגנן המדינה בהתאם לחוק הארכיונים, התשט"ו-1955.

דיני הוועדה המשותפת

15. (א) ישיבות הוועדה המשותפת יהיו חסויות, אם לא החליטה החלטה אחרת לעניין זה.
- (ב) הוועדה המשותפת רשאית לקבוע כי צו אשר אושר על ידה לפי סעיפים 9 או 14, לא יפורסם ברשומות, כולו או חלקו.

תיקון מידע

16. קיבל אדם מידע על אודותיו לפי חוק זה ומצא כי המידע אינו נכון, שלם, ברור או מעודכן, רשאי הוא לפנות לרשות הציבורית בבקשה לתקנו, ויחולו, לעניין זה, הוראות סעיפים 14 ו-15 לחוק הגנת הפרטיות, בשינויים המחויבים.

עתירה לבית המשפט

17. (א) על דחיית בקשה לקבל מידע לפי חוק זה, ועל החלטת רשות ציבורית לדחות התנגדות של צד שלישי לפי סעיף 13, רשאי המבקש או הצד השלישי, לפי העניין, להגיש, תוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה על ההחלטה, עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים; ואולם, אם הוצאה לגבי המידע המבוקש תעודת חסיון לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (8), תידון העתירה בפני בית המשפט העליון.
- (ב) בדונו בעתירה, למעט בעתירה על דחיית בקשה לפי סעיף 8, רשאי בית המשפט לקבל לידין את כל המידע המבוקש ולעיין בו; בית המשפט רשאי, מהטעמים המנויים בסעיף 9, לשמוע טענות מפי בא כוח הרשות הציבורית בדלתיים סגורות וללא נוכחות העותר או בא-כוחו.
- (ג) לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו, בדרך שיקבע.
- (ד) על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו הענין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין.
- (ה) החליט בית המשפט כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ד), ירשום את הטעמים להחלטתו.

אגרות

18. (א) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יתקין תקנות הקובעות אגרות בעד בקשה לקבלת מידע ובעד הפעולות הכרוכות באיתור המידע המבוקש ומסירתו לפי חוק זה; קביעת האגרות תיעשה תוך התחשבות בסוגים השונים של המידע ושל הפונים לקבלתו.
- (ב) בתקנות בענין אגרות ייקבעו נסיבות שבהן יינתן פטור מאגרה.
- (ג) לא תיקבע אגרה בעד בקשת מידע אשר יש להעמידו לרשות הציבור לפי סעיף 6, ואולם ניתן לקבוע אגרה או תשלום עבור העתקת המידע או הדפסתו ועבור משלוח המידע למבקש.
- (ד) לא תיקבע אגרה בעד בקשה של אדם לקבל מידע על אודות עצמו, ואולם ניתן לקבוע אגרה או תשלום עבור העתקת המידע או הדפסתו ועבור משלוח המידע למבקש, וכן עבור הפעולות הכרוכות באיתור המידע, אם בשל היקפו או מורכבותו של המידע המבוקש נדרש מאמץ מיוחד לצורך הטיפול בבקשה.
- (ה) על החלטת הממונה בדבר תשלום אגרה בעניין בקשה מסוימת ניתן להגיש ערעור לבית משפט שלום, באופן שייקבע בתקנות.
- (ו) שר המשפטים רשאי לקבוע כי מועד הקבוע בחוק זה למסירת מידע יחל רק לאחר תשלום אגרה על ידי המבקש, וכי המידע יימסר למבקש רק לאחר תשלום אגרה.

ביצוע ותקנות

19. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

שמירת דינים

20. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מתוקפון של חיקוק המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית.

תחילה

21. (א) תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו.
(ב) על אף הוראת סעיף קטן (א), רשאית הממשלה, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בצו רשויות ציבוריות או סוגים של רשויות ציבוריות, שלגביהם יחל החוק במועדי תחילה אחרים, הכל כפי שתקבע, ובלבד שמועד תחילה שייקבע כאמור לא יהיה מאוחר מתום שלוש שנים ממועד התחילה לפי סעיף קטן (א).

בנימין נתניהו	צחי הנגבי	עזר ויצמן	דן תיכון
ראש הממשלה	שר המשפטים	נשיא המדינה	יושב ראש הכנסת

1. ס"ח 1667, התשנ"ח (29.5.1998), עמ' 226. תיקון: ס"ח 1739, התשי"ס (11.6.2000), עמ' 194.

חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 [תיקון אחרון 00/8/13]

פרק א': פגיעה בפרטיות

1. איסור הפגיעה בפרטיות - לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו.
2. פגיעה בפרטיות מהי - פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:
  - (1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;
  - (2) האזנה האסורה על פי חוק;
  - (3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;
  - (4) פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;
  - (5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתוכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו;
  - (6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;
  - (7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי ענייני הפרטיים של אדם;
  - (8) הפרה של חובת סודיות לגבי ענייני הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;
  - (9) שימוש בידיעה על ענייני הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;
  - (10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);
  - (11) פרסומו של עניין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.
3. הגדרת מונחים [תיקון: תשמ"א, תשנ"ו] - לענין חוק זה -
  - "אדם" - לענין סעיפים 1, 2, 7, 14, 13 - למעט תאגיד;
  - "הסכמה" - במפורש או מכללא;
  - "מחזיק, לענין מאגר מידע" - מי שמצוי ברשותו מאגר מידע דרך קבע והוא רשאי לעשות בו שימוש;
  - "פרסום" - כמשמעותו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965; 2;
  - "צילום" - לרבות הסרטה.
  - "שימוש" - לרבות גילוי, העברה ומסירה.

4. פגיעה בפרטיות - עוולה אזרחית
פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש] 3 יחולו עליה בכפוף להוראות חוק זה.
5. פגיעה בפרטיות - עבירה [תיקון: תשנ"ו]
הפוגע במזיד בפרטיות זולתו, באחת הדרכים האמורות בסעיף 3, (1) עד (7) ו-(9) עד (11), דינו - מאסר 5 שנים.
6. מעשה של מה בכך - לא תהיה זכות לתביעה אזרחית או פלילית לפי חוק זה בשל פגיעה שאין בה ממש.

פרק ב': הגנה על הפרטיות במאגרי מידע

7. הגדרות [תיקון: תשנ"ו]
בפרק זה ובפרק ד' -
"אבטחת מידע" - הגנה על שלמות המידע, או הגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה, והכל ללא רשות כדין;
"מאגר מידע" - אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט -
(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק; או
(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף נוסף;
"מידע" - נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו;
"מידע רגיש" -
(1) נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו;
(2) מידע ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שהוא מידע רגיש;
"מנהל מאגר" - מנהל פעיל של גוף שבבעלותו או בהחזקתו מאגר מידע או מי שמנהל כאמור הסמיכו לענין זה;

”רשם” - מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות למינוי שופט של בית משפט השלום, והממשלה מינתה אותו, בהודעה ברשומות, לנהל את פנקס מאגרי מידע (להלן - הפנקס) כאמור בסעיף 12;
”שלמות מידע” - זהות הנתונים במאגר מידע למקור שממנו נשאבו, בלא ששוננו, נמסרו או הושמדו ללא רשות כדין;
סימן א’: מאגרי מידע [תיקון: תשנ”ו]

8. רישום מאגר מידע, והשימוש בו [תיקון: תשנ”ו]

- (א) לא ינהל אדם ולא יחזיק מאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:
- (1) המאגר נרשם בפנקס;
  - (2) הוגשה בקשה לרישום המאגר והתקיימו הוראות סעיף 10(ב1);
  - (3) המאגר חייב ברישום לפי סעיף קטן (ה) והוראת הרשם כללה הרשאה לניהול והחזקה של המאגר עד רישומו.
- (ב) לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר.
- (ג) בעל מאגר מידע חייב ברישום בפנקס ועל בעל המאגר לרשמו אם נתקיים בו אחד מאלה:
- (1) מספר האנשים שמידע עליהם נמצא במאגר עולה על 10,000;
  - (2) יש במאגר מידע רגיש;
  - (3) המאגר כולל מידע על אנשים והמידע לא נמסר על ידיהם, מטעמים או בהסכמתם למאגר זה;
  - (4) המאגר הוא של גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23;
  - (5) המאגר משמש לשירותי דיור ישיר כאמור בסעיף 17ג.
- (ד) הוראת סעיף קטן (ג) לא תחול על מאגר שאין בו אלא מידע שפורסם לרבים על פי סמכות כדין או שהועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין;
- (ה) הרשם רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על קיום חובת רישום לגבי מאגר הפטור מחובת רישום לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד); הוראה כאמור תומצא לבעל המאגר ובה יפרט הרשם הוראות לענין ניהול ואחזקת המאגר עד לרישומו; על החלטת הרשם לפי סעיף קטן זה רשאי בעל המאגר לערער לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו הודעה על החלטת הרשם.

9. בקשה לרישום [תיקון: תשנ”ו, תש”ס]

- (א) בקשה לרישום מאגר מידע תוגש לרשם.

(ב) בקשה לרישום מאגר מידע תפרט את -

- (1) זהות בעל מאגר המידע, המחזיק במאגר ומנהל המאגר, ומעניהם בישראל;
- (2) מטרות הקמת מאגר המידע והמטרות שלהן נועד המידע;
- (3) סוגי המידע שייכללו במאגר;
- (4) פרטים בדבר העברת מידע מחוץ לגבולות המדינה;
- (5) פרטים בדבר קבלת מידע, דרך קבע, מגוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23, שם הגוף הציבורי מוסר המידע ומהות המידע הנמסר, למעט פרטים הנמסרים בהסכמת מי שהמידע על אודותיו.

- (ג) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות פרטים נוספים שיפורטו בבקשה לרישום.
- (ד) הבעל או המחזיק של מאגר מידע יודיע לרשם על כל שינוי בפרט מהפרטים המפורטים בסעיף קטן (ב) או לפי סעיף קטן (ג) ועל הפסקת פעולתו של מאגר המידע.

10. סמכויות הרשם [תיקון: תשנ"ו]

(א) הוגשה בקשה לרישום מאגר מידע -

- (1) ירשום אותו הרשם בפנקס, תוך 90 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה, זולת אם היה לו יסוד סביר להניח כי המאגר משמש או עלול לשמש לפעולות בלתי חוקיות או כמסווה להן, או שהמידע הכלול בו נתקבל, נצבר או נאסף בניגוד לחוק זה או בניגוד להוראות כל דין;
- (2) הרשם רשאי לרשום מטרה שונה מזו שפורטה בבקשה, לרשום מספר מטרות למאגר, או להורות על הגשת מספר בקשות תחת הבקשה שהוגשה, והכל אם נוכח לדעת כי הדבר הולם את פעילות המאגר הלכה למעשה;
- (3) הרשם לא יסרב לרשום את מאגר המידע לפי פסקה (1) ולא יפעיל סמכויותיו לפי פסקה (2), אלא לאחר שנתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו;
- (ב) על החלטת הרשם לפי סעיף קטן (א) רשאי בעל המאגר לערער לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על ההחלטה;
- (ב1) לא רשם הרשם את מאגר המידע תוך 90 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה, ולא הודיע למבקש על סירובו לרשום או על השהיית הרישום מטעמים מיוחדים שיפרט בהודעתו - רשאי יהיה המבקש לנהל או להחזיק את המאגר אף שאינו רשום.
- (ב2) הודיע הרשם למבקש על סירובו לרשום את מאגר המידע, או על השהיית הרישום כאמור בסעיף קטן (ב1) לא יהיה המבקש רשאי לנהל או להחזיק את המאגר, זולת אם בית המשפט קבע אחרת.
- (ב3) הרשם ימחק רישומו של מאגר מידע מהפנקס, אם הודיע לו בעל המאגר שהמידע שבאותו מאגר בווער, ואימת הודעה זו בתצהיר; הוחזק מאגר מידע שלא בידי בעל מאגר המידע, תאומת ההודעה גם בתצהיר של המחזיק;

- (ג) הרשם יפקח על מילוי הוראות חוק זה והתקנות לפיו.
- (ד) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יקים בצו, יחידת פיקוח שתפקח על מאגרי המידע, רישומם ואבטחת המידע בהם; גודלה של היחידה יותאם לצורכי הפיקוח.
- (ה) הרשם יעמוד בראש יחידת הפיקוח, והוא ימנה את המפקחים לצורך ביצוע הפיקוח לפי חוק זה; לא יתמנה למפקח אלא מי שקיבל הכשרה מקצועית מתאימה בתחום מיחשוב ואבטחת מידע והפעלת סמכויות לפי חוק זה, ומשטרת ישראל לא הביעה התנגדות למינויו מטעמים של שמירה על בטחון הציבור.
- (ו) לצורך ביצוע תפקידיו רשאי מפקח -

- (1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו ידיעות ומסמכים המתייחסים למאגר מידע;
- (2) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי מופעל בו מאגר מידע, לערוך בו חיפוש ולתפוס חפץ, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע חוק זה וכדי למנוע עבירה על הוראותיו; על חפץ שנתפס לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969; 4; סדרי כניסה למיתקן צבאי או למיתקן של רשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19(ג) ייקבעו על ידי שר המשפטים בהתייעצות עם השר הממונה על רשות הבטחון, לפי העניין; בפסקה זו, "חפץ" - לרבות חומר מחשב, ופלט כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995; 5;
- (3) על אף הוראות פסקה (2), לא ייכנס למקום כאמור המשמש למגורים בלבד, אלא לפי צו מאת שופט של בית משפט שלום;
- (ו) הפר מחזיק או בעל של מאגר מידע הוראות של חוק זה או התקנות לפיו, או לא מילא אחר דרישה שהפנה אליו הרשם, רשאי הרשם לפנות לבית המשפט המחוזי בבקשה למתן צו לביטול רישומו של מאגר המידע בפנקס או להתליית תוקפו של הרישום לתקופה שיקבע בית המשפט.
- (ז) דין הרשם ומי שפועל מטעמו כדין עובד המדינה.

10.א. דוח הגנה על הפרטיות [תיקון: תשנ"ז]

לא יאוחר מ-1 באפריל בכל שנה תגיש המועצה להגנת הפרטיות לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת דין וחשבון שייכין הרשם על פעולות האכיפה והפיקוח בשנה שקדמה להגשת הדוח, בצירוף הערותיה של המועצה.

11. חובת מבקש מידע

- פנייה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלווה בהודעה שיצינו בה -
- (1) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו;
- (2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע;

(3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה.

12. פנקס מאגרי מידע [תיקון: תשנ"ו]

- (א) הרשם ינהל פנקס מאגרי מידע אשר יהיה פתוח לעיונו של הציבור.
- (ב) הפנקס יכיל את הפרטים לרישום מאגר המידע כאמור בסעיף 9.
- (ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), במאגר של רשות בטחון, הפרטים המפורטים בסעיף 9(ב), (4), (3) ו(5) לא יהיו פתוחים לעיונו של הציבור.

13. זכות עיון במידע [תיקון: תשמ"ה, תשנ"ו, תש"ס(2)]

- (א) כל אדם זכאי לעיין בעצמו, או על ידי בא-כוחו שהרשהו בכתב או על ידי אפוטרופוסו, במידע שעליו המוחזק במאגר מידע.
- (ב) בעל מאגר מידע יאפשר עיון במידע, לפי בקשת אדם כאמור בסעיף קטן (א) (להלן - המבקש), בשפה העברית, הערבית או האנגלית.
- (ג) בעל המאגר רשאי שלא למסור למבקש מידע המתייחס למצבו הרפואי או הנפשי אם לדעתו עלול המידע לגרום נזק חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של המבקש או לסכן את חייו; במקרה זה ימסור בעל המאגר את המידע לרופא או לפסיכולוג מטעמו של המבקש.
- ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לחייב למסור מידע בניגוד לחסיין שנקבע לפי כל דין, אלא אם כן המבקש הוא מי שהחסיין נועד לטובתו.
- בסעיף קטן זה, "דין" - לרבות הלכה פסוקה.
- (ד) האופן, התנאים והתשלום למימושה של זכות העיון במידע ייקבעו בתקנות.
- (ה) הוראות סעיף זה וסעיף 13א לא יחולו -
  - (1) על מאגר מידע של רשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19(ג);
  - (א1) על מאגר מידע של שירות בתי הסוהר;
  - (2) על מאגר מידע של רשות מס כמשמעותה בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות מס), התשכ"ז-1967: 6;
  - (3) כשבטחון המדינה, יחסי חוץ שלה או הוראות חיקוק מחייבים שלא לגלות לאדם מידע שעליו.
  - (4) על מאגר מידע של גופים אשר שר המשפטים בהתייעצות עם שר הבטחון או עם שר החוץ, לפי העניין, ובאישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, קבע כי הוא כולל מידע שבטחון המדינה או יחסי החוץ שלה מחייבים שלא לגלותו (להלן - מידע סודי), ובלבד שאדם המבקש לעיין במידע שעליו המוחזק באותו מאגר יהיה זכאי לעיין במידע שאינו מידע סודי.

- (5) על מאגר מידע אודות חקירות ואכיפת החוק של רשות המוסמכת לחקור על פי דין בעבירה, אשר שר המשפטים קבע אותה בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.
- (6) על מאגר מידע שהוקם לפי סעיף 28 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

13.א. עיון במידע שאינו בהחזקת בעל המאגר [תיקון: תשנ"ו]

בלי לגרוע מהוראות סעיף 13 -

- (1) בעל מאגר מידע, המחזיק אותו אצל אחר (בסעיף זה - המחזיק), יפנה את המבקש אל המחזיק, תוך ציון מענו, ויורה למחזיק, בכתב, לאפשר למבקש את העיון;
- (2) פנה המבקש תחילה למחזיק, יודיע לו המחזיק אם הוא מחזיק מידע עליו, וכן את שם בעל מאגר המידע ואת מענו.

14. תיקון מידע [תיקון: תשנ"ו]

- (א) אדם שעייין במידע שעליו ומצא כי אינו נכון, שלם, ברור או מעודכן, רשאי לפנות לבעל מאגר המידע, ואם הוא תושב חוץ - למחזיק מאגר המידע, בבקשה לתקן את המידע או למוחקו.
- (ב) הסכים בעל מאגר המידע לבקשה כאמור בסעיף קטן (א) יבצע את השינויים הנדרשים במידע שברשותו ויודיע עליהם לכל מי שקיבל ממנו את המידע בתקופה שנקבעה בתקנות.
- (ג) סירב בעל מאגר המידע למלא בקשה כאמור בסעיף קטן (א) יודיע על כך למבקש, באופן ובדרך שנקבעו בתקנות.
- (ד) מחזיק חייב לתקן מידע, אם בעל מאגר המידע הסכים לתיקון המבוקש או שבית משפט ציווה על התיקון.

15. ערעור לבית המשפט [תיקון: תשנ"ו]

על סירובו של בעל מאגר מידע לאפשר עיון כאמור בסעיף 13 או בסעיף 13א ועל הודעת סירוב כאמור בסעיף 14(ג), רשאי מבקש המידע לערער לפני בית משפט השלום באופן ובדרך שנקבעו בתקנות.

16. סודיות [תיקון: תשמ"ה, תשנ"ו]

לא יגלה אדם מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו כעובד, כמנהל או כמחזיק של מאגר מידע, אלא לצורך ביצוע עבודתו או לביצוע חוק זה או על פי צו בית משפט בקשר להליך משפטי; אם הוגשה הבקשה לפני תחילת ההליך תידון הבקשה בבית משפט השלום. המפר הוראות סעיף זה, דינו - מאסר 5 שנים.

17. אחריות לאבטחת מידע [תיקון: תשנ"ו]

בעל מאגר מידע, מחזיק במאגר מידע או מנהל מאגר מידע, כל אחד מהם אחראי לאבטחת המידע שבמאגר המידע.

17א. מחזיק במאגרים של בעלים שונים [תיקון: תשנ"ו]

- (א) מחזיק במאגרי מידע של בעלים שונים יבטיח כי אפשרות הגישה לכל מאגר תהיה נתונה רק למי שהורשו לכך במפורש בהסכם בכתב בינו לבין בעליו של אותו מאגר.
- (ב) מחזיק שברשותו חמישה מאגרי מידע לפחות, החייבים ברישום לפי סעיף 8, ימסור לרשם, מדי שנה, רשימה של מאגרי המידע שברשותו, בציון שמות בעלי המאגרים, תצהיר על כך שלגבי כל אחד מן המאגרים נקבעו הזכאים בגישה למאגר בהסכם בינו לבין הבעלים, ושמו של הממונה על האבטחה כאמור בסעיף 17ב.

17ב. ממונה על אבטחה [תיקון: תשנ"ו]

- (א) הגופים המפורטים להלן חייבים במינוי אדם בעל הכשרה מתאימה שיהיה ממונה על אבטחת מידע (להלן - הממונה):
- (1) מחזיק בחמישה מאגרי מידע החייבים ברישום לפי סעיף 8;
  - (2) גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23;
  - (3) בנק, חברת ביטוח, חברה העוסקת בדירוג או בהערכה של אשראי.
- (ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף 17, הממונה יהיה אחראי לאבטחת המידע במאגרים המוחזקים ברשות הגופים כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) לא ימונה כממונה מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה על הוראות חוק זה.

סימן ב': דיור ישיר [תיקון: תשנ"ו]

17ג. הגדרות [תיקון: תשנ"ו] בסימן זה -

"דיור ישיר" - פנייה אישית לאדם, בהתבסס על השתייכותו לקבוצת אוכלוסין, שנקבעה על פי איפיון אחד או יותר של בני אדם ששמותיהם כלולים במאגר מידע;

"פנייה" - לרבות בכתב, בדפוס, בטלפון, בפקסימליה, בדרך ממוחשבת או באמצעי אחר;

"שירותי דיור ישיר" - מתן שירותי דיור ישיר לאחרים בדרך של העברת רשימות, מדבקות או נתונים בכל אמצעי שהוא.

17. ד. דיור ישיר [תיקון: תשנ"ו]

לא ינהל אדם ולא יחזיק מאגר מידע המשמש לשירותי דיור ישיר, אלא אם כן הוא רשום בפנקס ואחת ממטרותיו הרשומות היא שירותי דיור.

17ה. ציון מקור המידע [תיקון: תשנ"ו]

לא ינהל אדם ולא יחזיק מאגר מידע המשמש לשירותי דיור ישיר, אלא אם כן יש בידו רישום המציין את המקור שממנו קיבל כל אוסף נתונים המשמש לצורך מאגר המידע ומועד קבלתו, וכן למי מסר כל אוסף נתונים כאמור.

17. מחיקת מידע ממאגר המשמש לדיור ישיר [תיקון: תשנ"ו]

(א) כל פנייה בדיור ישיר תכיל באופן ברור ובולט -

- (1) ציון כי הפנייה היא דיור ישיר, בצירוף ציון מספר הרישום של המאגר המשמש לשירותי דיור ישיר בפנקס מאגרי מידע;
- (2) הודעה על זכותו של מקבל הפנייה להימחק מן המאגר כאמור בסעיף קטן (ב); בצירוף המען שאליו יש לפנות לצורך כך;
- (3) זהותו ומענו של בעל מאגר המידע שבו מצוי המידע שעל פיו בוצעה הפנייה, והמקורות שמהם קיבל בעל המאגר מידע זה.
- (ב) כל אדם זכאי לדרוש, בכתב, מבעל מאגר מידע המשמש לדיור ישיר, שמידע המתייחס אליו יימחק ממאגר המידע.
- (ג) כל אדם זכאי לדרוש, בכתב, מבעל מאגר המידע המשמש לשירותי דיור ישיר או מבעל מאגר המידע שבו מצוי המידע שעל פיו בוצעה הפנייה, כי מידע המתייחס אליו לא יימסר לאדם, לסוג בני אדם או לאנשים מסויימים, והכל לפרק זמן מוגבל או קבוע.
- (ד) הודיע אדם לבעל מאגר המידע על דרישתו כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), יפעל בעל המאגר בהתאם לדרישה ויודיע לאדם, בכתב, כי פעל על פיה.
- (ה) לא הודיע בעל מאגר המידע כאמור בסעיף קטן (ד) תוך 30 ימים מיום קבלת הדרישה, רשאי האדם שהמידע מתייחס אליו לפנות לבית משפט השלום בדרך שנקבעה בתקנות, כדי שיורה לבעל מאגר המידע לפעול כאמור.
- (ו) הזכויות לפי סעיף זה של נפטר שרשום במאגר מידע נתונות גם לבן זוגו, לילדו או להורהו.

17. תחולה על ידיעות [תיקון: תשנ"ו]

הוראות סימן זה יחולו על ידיעות הנוגעות לענייני הפרטיים של אדם, אף שאינם בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע.

17ח. אי תחולה על גוף ציבורי [תיקון: תשנ"ז]

סימן זה לא יחול על גוף ציבורי כמשמעותו בסעיף 1(23) במילוי תפקידיו על פי דין.

17ט. שמירת דינים [תיקון: תשנ"ז] - הוראות סימן זה באות להוסיף על הוראות כל דין.

פרק ג': הגנות

18. הגנות מה הן

במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:

(1) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ;

(2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה :

(א) הוא לא ידע ולא היה עליו לדעת על אפשרות הפגיעה בפרטיות ;

(ב) הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה חוקית, מוסרית, חברתית או מקצועית לעשותה ;

(ג) הפגיעה נעשתה לשם הגנה על עניין אישי כשר של הפוגע ;

(ד) הפגיעה נעשתה תוך ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין ובמהלך עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה דרך פרסום ברבים ;

(ה) הפגיעה היתה בדרך של צילום, או בדרך של פרסום תצלום, שנעשה ברשות הרבים ודמות הנפגע מופיעה בו באקראי ;

(ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 ;

(3) בפגיעה היה עניין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום - הפרסום לא היה כוזב.

19. פטור [תיקון: תשמ"ה]

(א) לא ישא אדם באחריות לפי חוק זה על מעשה שהוסמך לעשותו על פי דין.

(ב) רשות בטחון, או מי שנמנה עם עובדיה או פועל מטעמה, לא ישאו באחריות לפי חוק זה על פגיעה שנעשתה באופן סביר במסגרת תפקידם ולשם מילוי.

(ג) "רשות בטחון", לעניין סעיף זה - כל אחד מאלה :

- (1) משטרת ישראל ;
- (2) אגף המודיעין במטה הכללי והמשטרה הצבאית שם צבא-הגנה לישראל ;
- (3) שירות בטחון כללי;
- (4) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים.

20. נטל ההוכחה

- (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות באחת הנסיבות האמורות בסעיף 2(18) ושהפגיעה לא חרגה מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפגיעה בתום לב.
- (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב אם הוא פגע ביוזעין במידה גדולה משהיתה נחוצה באופן סביר לצורך העניינים שניתנה להם הגנה בסעיף 2(18).
- (ג) חזקה על נאשם או נתבע הטוען להגנה על פי סעיף (18) (ד) שעשה את הפגיעה בפרטיות שלא בתום לב, אם ביצע את הפגיעה תוך כדי הפרת הכללים או העקרונות של אתיקה מקצועית החלים עליו מכוח דין או המקובלים על אנשי המקצוע שהוא נמנה עמהם.

21. הפרכה של טענות הגנה

הביא הנאשם או הנתבע ראיה או העיד בעצמו כדי להוכיח אחת ההגנות הניתנות בחוק זה, רשאי התובע להביא ראיות סותרות; אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לפי כל דין להתיר הבאת ראיות בידי בעלי הדין.

22. הקלות

- בבואו לגזור את הדין או לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט להתחשב, לטובת הנאשם או הנתבע, גם באלה :
- (1) הפגיעה בפרטיות לא היתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר, והוא נקב את המקור שעליו הסתמך;
  - (2) הוא לא התכוון לפגוע ;
  - (3) אם היתה הפגיעה בדרך של פרסום - הוא התנצל על הפרסום ונקט צעדים להפסקת מכירתו או הפצתו של עותק הפרסום המכיל את הפגיעה, ובלבד שההתנצלות פורסמה במקום, במידה ובדרך שבהם פורסמה הפגיעה ולא היתה מסויגת.

פרק ד': מסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים [תיקון: תשמ"ה]

23. הגדרות [תיקון: תשמ"ה, תשנ"ה, תשנ"ו] - בפרק זה -
"גוף ציבורי" -

- (1) משרדי הממשלה ומוסדות מדינה אחרים, רשות מקומית וגוף אחר הממלא תפקידים ציבוריים על פי דין;
- (2) גוף ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ובלבד שבצו ייקבעו סוגי המידע והידיעות שהגוף יהיה רשאי למסור ולקבל;

24. תחולה על ידיעות [תיקון: תשמ"ה]

הוראות פרק זה יחולו על ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע.

25. איסור על מסירת מידע [תיקון: תשמ"ה]

- (א) מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם המידע פורסם לרבים על פי סמכות כדין, או שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה.
- (ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מרשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19 לקבל או למסור מידע לשם מילוי תפקידה, ובלבד שהמסירה או הקבלה לא נאסרה בחיקוק.

26. סייג לאיסור [תיקון: תשמ"ה]

מסירת המידע מותרת, על אף האמור בסעיף 25, אם לא נאסרה בחיקוק או בעקרונות של אתיקה מקצועית -

- (1) בין גופים ציבוריים, אם נתקיים אחד מאלה:
  - (א) מסירת המידע היא במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע והיא דרושה למטרת ביצוע חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו;
  - (ב) מסירת המידע היא לגוף ציבורי הרשאי לדרוש אותו מידע על פי דין מכל מקור אחר;
  - (2) מגוף ציבורי למשרד ממשלתי או למוסד מדינה אחר, או בין משרדים או מוסדות כאמור, אם מסירת המידע דרושה למטרת ביצוע כל חיקוק או למטרה במסגרת הסמכויות או התפקידים של מוסר המידע או מקבלו; אולם לא יימסר מידע כאמור שניתן בתנאי שלא יימסר לאחר.

ד23. חובותיו של גוף ציבורי [תיקון: תשמ"ה]

- (א) גוף ציבורי המוסר דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23 יפרט עובדה זו על כל דרישת מידע בהתאם לחוק.
- (ב) גוף ציבורי המוסר מידע בהתאם לסעיף 23 יקיים רישום של המידע שנמסר.
- (ג) גוף ציבורי המקבל דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23, והמידע נאגר במאגר מידע, יודיע על כך לרשם ועובדה זו תיכלל בפרטי רשימת מאגרי המידע לפי סעיף 12.
- (ד) גוף ציבורי שקיבל מידע בהתאם לסעיף 23 לא יעשה בו שימוש אלא במסגרת הסמכויות או התפקידים שלו.
- (ה) לענין חובת השמירה על סודיות לפי כל דין, מידע שנמסר לגוף ציבורי מכוח חוק זה, כמוהו כמידע שאותו גוף השיג מכל מקור אחר, ובנוסף יחולו על הגוף המקבל גם כל ההוראות החלות על הגוף המוסר.

ה23. מידע עוזף [תיקון: תשמ"ה]

- (א) מקום שמידע שמותר למסרו לפי סעיפים 23 באו 23 מצוי על גבי אותו קובץ עם מידע אחר (להלן - מידע עוזף), רשאי הגוף המוסר את המידע למסור לגוף המקבל את המידע המבוקש עם המידע העוזף.
- (ב) מסירת מידע עוזף לפי סעיף קטן (א) מותנית בקביעת נהלים שיבטיחו מניעת שימוש כלשהו במידע עוזף שנתקבל; נהלים כאמור ייקבעו בתקנות וכל עוד לא נקבעו בתקנות יקבע הגוף המבקש נהלים כאמור בכתב, וימציא לגוף המוסר עותק מהם, לפי דרישתו.

ו23. מסירה מותרת אינה פגיעה בפרטיות [תיקון: תשמ"ה]

מסירת מידע המותרת לפי חוק זה לא תהווה פגיעה בפרטיות ולא יחולו עליה הוראות סעיפים 8-12

ז23. תקנות [תיקון: תשמ"ה]

לענין מסירת מידע שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי מסירת מידע מאת גופים ציבוריים.

ח23. עונשין [תיקון: תשמ"ה, תשנ"ז] - בטל

פרק ה': שונות

24. דין המדינה [תיקון: תשמ"ה] - חוק זה חל על המדינה.

25. מות הנפגע

(א) אדם שנפגע בפרטיותו ותוך שישה חודשים לאחר הפגיעה מת בלי שהגיש תובענה או קובלנה בשל אותה פגיעה, רשאים בן-זוגו ילדו או הורהו, ואם לא השאיר בן-זוג, ילדים או הורים - אחיו או אחותו, להגיש, תוך שישה חודשים לאחר מותו, תובענה או קובלנה בשל אותה פגיעה.

(ב) אדם שהגיש תובענה או קובלנה בשל פגיעה בפרטיות ומת לפני סיום ההליך, רשאים בן-זוגו ילדו או הורהו, ואם לא השאיר בן-זוג, ילדים או הורים - אחיו או אחותו, להודיע לבית המשפט, תוך ששה חודשים לאחר מותו, על רצונם להמשיך בתובענה או בקובלנה, ומשהודיעו כאמור יבואו הם במקום התובע או הקובל.

26. התיישנות - תקופת ההתיישנות של תביעה אזרחית לפי חוק זה היא שנתיים.

27. החלת הוראות מחוק איסור לשון הרע

על הליכים משפטיים בשל פגיעה בפרטיות יחולו הוראות סעיפים 21, 23 ו-24 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, בשינויים המחויבים לפי העניין.

28. ראיות על שם רע, אופי או עבר של אדם

במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות אין להביא ראיה או לחקור עד בדבר שמו הרע של הנפגע או בדבר אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו.

29. צווים נוספים [תיקון: תשנ"ז]

(א) בנוסף לכל עונש וסעד אחר רשאי בית המשפט, במשפט פלילי או אזרחי בשל פגיעה בפרטיות, לצוות

(1) על איסור הפצה של עותקי החומר הפוגע או על החרמתו; צו החרמה לפי פסקה זו כוחו יפה כלפי כל אדם שברשותו נמצא חומר כזה לשם מכירה, הפצה או החסנה, גם אם אותו אדם לא היה צד למשפט; ציווה בית המשפט על החרמה, יורה מה ייעשה בעותקים שהוחרמו;

(2) על פרסום פסק הדין, כולו או מקצתו; הפרסום ייעשה על חשבון הנאשם או הנתבע, במקום, במידה ובדרך שקבע בית המשפט;

- (3) על מסירת החומר הפוגע לנפגע;
- (4) על השמדת מידע שנתקבל שלא כדין, או לאסור על שימוש במידע כאמור או במידע עודף כהגדרתו בסעיף 23ה, או להורות לגבי המידע כל הוראה אחרת.
- (ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע החזקת עותק של פרסום בספריות ציבוריות, בארכיונים וכיוצא באלה, זולת אם הטיל בית המשפט, בצו החרמה על פי סעיף קטן (א)1, הגבלה גם על החזקה כזאת, ואין בהן כדי למנוע החזקת עותק של פרסום בידי הפרט.

30. אחריות בשל פרסום בעיתון

- (א) פורסמה פגיעה בפרטיות בעיתון כמשמעותו בפקודת העיתונות 7 (להלן - עיתון), ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל הפגיעה האדם שהביא את הדבר לעיתון וגרם בכך לפרסומו, עורך העיתון ומי שהחליט בפועל על פרסום אותה פגיעה בעיתון, ובאחריות אזרחית ישא גם המוציא לאור של העיתון.
- (ב) באישום פלילי לפי סעיף זה תהא זאת הגנה טובה לעורך העיתון שנקט אמצעים סבירים כדי למנוע פרסום אותה פגיעה ושלא ידע על פרסומה.
- (ג) בסעיף זה "עורך עיתון" - לרבות עורך בפועל.

31. עונשין בעבירות של אחריות קפידה [תיקון: תשנ"ו]

- (א) העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה:
- (1) מנהל, מחזיק או משתמש במאגר מידע בניגוד להוראות סעיף 8;
  - (2) מוסר פרטים לא נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע כנדרש בסעיף 9;
  - (3) אינו מוסר פרטים או מוסר פרטים לא נכונים בהודעה המלווה בקשה לקבלת מידע לפי סעיף 11;
  - (4) אינו מקיים את הוראות סעיפים 13-13א לעניין זכות העיון כמידע המוחזק במאגר מידע, או אינו מתקן מידע על פי הוראות סעיף 14;
  - (5) מאפשר גישה למאגר מידע בניגוד להוראות סעיף 17א(א) או אינו מוסר לרשם מסמכים או תצהיר בהתאם להוראות סעיף 17א(ב);
  - (6) אינו ממנה ממונה על אבטחת מידע בהתאם להוראות סעיף 17ב;
  - (7) מנהל או מחזיק מאגר המשמש לשירותי דיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיפים 17ד עד 17ז;
  - (8) מוסר מידע בניגוד לסעיפים 23ב עד 23ה.
- (ב) עבירה לפי סעיף זה אינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות.

31. עוולה בניזקין [תיקון: תשנ"ו]

מעשה או מחדל בניגוד להוראות פרקים ב' או ד' או בניגוד לתקנות שהותקנו לפי חוק זה יהווה עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] 8.

31. אחריות של מדפיס ומפיץ

פורסמה פגיעה בפרטיות בדפוס, למעט בעיתון בעל תדירות הופעה של ארבעים ימים או פחות המוצא לאור על פי רשיון תקף, ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל הפגיעה גם מחזיק בית הדפוס כמשמעותו בפקודת העיתונות שבו הודפס הפרסום, ומי שמוכר את הפרסום או מפיץ אותו בדרך אחרת, ובלבד שלא ישאו באחריות אלא אם ידעו או חייבים היו לדעת שהפרסום מכיל פגיעה בפרטיות.

32. חומר פסול לראיה

חומר שהושג תוך פגיעה בפרטיות יהיה פסול לשמש ראיה בבית משפט, ללא הסכמת הנפגע, זולת אם בית המשפט התיר מטעמים שיירשמו להשתמש בחומר, או אם היו לפוגע, שהיה צד להליך, הגנה או פטור לפי חוק זה.

33. תיקון פקודת הנזיקין - בפקודת הנזיקין [נוסח חדש], סעיף 34 - בטל.

34. תיקון חוק סדר הדין הפלילי

בתוספת לחוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה-1965, 9, אחרי פסקה (12) יבוא:
" (13) עבירות על חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981."

35. שמירת דינים

הוראות חוק זה לא יגרעו מהוראות כל דין אחר.

36. ביצוע ותקנות [תיקון: תשנ"ו]

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בכל עניין הנוגע לביצועו, ובין השאר -

- (1) תנאי החזקת מידע ושמירתו במאגרי מידע;
- (2) תנאים להעברה של מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה או מהם;
- (3) כללי התנהגות ואתיקה לבעלים, למחזיקים או למנהלים של מאגרי מידע ולעובדיהם;

36א. אגרות [תיקון: תשנ"ו, תש"ס]

(א) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע -

(1) אגרות בעבור רישום מאגר מידע ועיון בו לפי חוק זה;

(2) אגרה, לתקופה שיקבע, בעבור מאגר מידע הרשום בפנקס (להלן - אגרה תקופתית), למעט מאגר מידע שבבעלות המדינה, ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים של אגרות תקופתיות לפי סוגים של מאגרים, וכן את מועדי התשלום של האגרה התקופתית, ותוספת אגרה לאגרה תקופתית שלא שולמה במועדה.

(ב) כספי אגרות שנגבו לפי סעיף זה ייועדו לרשם וליחידת הפיקוח לצורך פעולתם לפי חוק זה.

(ג) לא שולמה האגרה התקופתית או תוספת האגרה לאגרה התקופתית, לפי העניין, בתוך שישה חודשים מהמועד שנקבע בתקנות לתשלום תוספת האגרה, יותלה רישומו של המאגר בפנקס עד לתשלום.

[הערת מערכת תקדין: מי שניהל או החזיק מאגר מידע רשום בפנקס ביום 2000/7/2, יהיה חייב בתשלום אגרה תקופתית שתחל בתאריך האמור]

37. תחילה

תחילתו של פרק ב' שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

יצחק נבון
נשיא המדינה

משה נסים
שר המשפטים

מנחם בגין
ראש הממשלה

משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
תחום קידום נוער

חוקים, נהלים וחומרי עזר - לעובדי קידום נוער

183

קווים מנחים לעובדי קידום נוער בהעברת מידע פלילי

בכל מקרה של עבירה כנגד בטחון המדינה תועבר האינפורמציה על העבירה הנידונה למשטרה.	עבירות נגד בטחון המדינה
אם עומדת להתבצע עבירה אשר בביצועה יש סכנה לחיי אדם בין אם במישרין ובין בעקיפין, אם בנשק חם או קר, ולאחר שמוצו כל הדרכים החינוכיות/טיפוליות בטווח המיידי למנוע את ביצוע העבירה ולאחר שנשקלו אלטרנטיבות נוספות, תועבר האינפורמציה על העבירה הנידונה למשטרה.	עבירות שיש בהן סכנה לחיי אדם
בכל מקרה של סחר בסמים המיועד להפצה בקרב נערים ואשר עלול להביא לידי התמכרות פיזית או נפשית להם, ולאחר שמוצו כל הדרכים החינוכיות/טיפוליות בטווח המיידי למנוע את ביצוע העבירה ולאחר שנשקלו אלטרנטיבות נוספות, תועבר האינפורמציה על ביצוע הסחר למשטרה.	סחר בסמים
בעבירות שיש בהן כדי להביא לסטייה מינית של צעירים ולאחר שמוצו כל הדרכים החינוכיות/טיפוליות בטווח המיידי למנוע את ביצוע העבירה ולאחר שנשקלו אלטרנטיבות נוספות, תועבר האינפורמציה על העבירה הנידונה למשטרה.	עבירות מין נגד קטינים
בכל עבירה העומדת להתבצע שבה נאלץ צעיר לבצע עבירה בניגוד לרצונו ולאחר שמוצו כל הדרכים החינוכיות/טיפוליות בטווח המיידי למנוע את ביצוע העבירה ולאחר שנשקלו אלטרנטיבות נוספות, תועבר האינפורמציה על העבירה הנידונה למשטרה.	הזחה לדבר עבירה
בכל מקרה של ביצוע עבירה פלילית אחרת מאלו המצוינות מעלה, יש להתייעץ עם המנחה ו/או המפקח על דרך התגובה בנידון.	עבירות פליליות אחרות

הערה: דף זה מתבסס על דף הנחיה של משטרת ישראל שהוצא על ידי מחלקת החקירות שמתייחס לחקירות וללחימה בפשיעה בנושא קבוצות נוער. הנחיה מספר 03.300.118 (נוסח חדש), אפריל 1985.

משטרת-ישראל

אפריל 1985

הנחיות

קבוצת ההנחיה	הנושא	היחידה המוציאה את ההנחיה
קבוצת נוער	חקירות ולחימה בפשיעה	מחלקת חקירות
	שם ההנחייה	מס' הנחייה
	פעולות המשטרה בנושאי עובדי נוער וצעירים במצוקה (עובדי חבורות רחוב)	03.300.118 (נוסח חדש)

א. כללי

בידי עובדי השירות לטיפול בנוער וצעירים במצוקה יכול להיות מידע פלילי בעל משמעות למשטרה. כדי שניתן יהיה לקיים שיתוף פעולה בין המשטרה לעובדים אלה הוחלט על קביעת נוהל עבודה משותף למשטרה ולעובדי שירות זה, אשר יתבסס בעיקרו על יצירת אמון הדדי ואי פגיעה בעבודתו ובמעמדו של עובד נוער וצעירים.

ב. הנחיות

- להלן ההנחיות המסדירות את עיקרי פעולות המשטרה בכל הקשור לקבלת מידע מעובד השירות לנוער ולצעירים במצוקה. אם המידע הגיע ישירות מהם או אם הגיע מהפיקוח המקצועי הממונה עליהם.
- הגדרות
  - חבורות רחוב - קבוצת צעירים הנתונים במצוקה ומקבלים טיפול קבוצתית או פרטני מטעם עובדים שהתמנו כדי לשמש בתפקיד זה מטעם משרד החינוך עם משרד הרווחה עם הרשות המקומית.
  - עובד השירות לנוער ולצעירים (עובד) - אדם שנתמנה לשמש בתפקיד טיפולי, חינוכי ושיקומי בחבורה או ביחידים באחת מין הרשויות המקומיות והוא נושא עימו תעודה המעידה על סמכותו לטפל בנערים או בחבורה כעובד נוער וצעירים.
  - פיקוח מקצועי - אדם או אנשים הממונים על הדרכתו של עובד חבורות הרחוב מטעם משרד הרווחה, משרד החינוך ואשר להם חייב העובד דיווח מתמיד על הקורה בחבורה ועל בעיות חבריה.

ד. חניך/נער - לרבות בגיר/ה הנוטל/ת חלק בפעולות של אחת מחבורות הרחוב לה הוצמד עובד נוער וצעירים וכן בודד הנמצא בטיפולו של העובד.

הערה: בכל מקום שמוזכר נוער וצעירים הכוונה גם לקידום נוער.

ג. סיווג המידע וחסיון המוסר

1. מידע שהתקבל מעובד השירות לנוער וצעירים יסווג כסודי ושמו של העובד המוסר את המידע לא יופיע בכתובים בצמוד למידע.
2. מעמדו של העובד המוסר מידע יהיה כשל מקור מודיעיני חסוי.
3. ככלל, משהתקבל ביחידת משטרה מידע מהעובדים הנ"ל על קשירת קשר לביצוע עבירה, לא יוזמן לחקירה העובד או החניך ששמו הוזכר בקשר לעבירה העתידה להתבצע, אלא אם יש בידיה מידע ממקור אחר, שניתן לגלות את מקורו בשעת החקירה ושמוביל אף הוא לאותו חניך.
4. על אף האמור לעיל רשאית היחידה לחקור עובדים וחניכים אף בשלב זה בתנאי שמדובר בעבירות הבאות, ולאחר התייעצות עם הפיקוח המקצועי הממונה עליהם באמצעות ראש המדור לעבריינות נוער / מח"ק.
  1. עבירות שיש בהן סכנה לחיי אדם.
  2. עבירות נגד בטחון המדינה.
  3. עבירות אונס ומעשים מגונים בקטינים.
  4. עבירות הקשורות בהחזקת נשק או שימוש בו למטרות בלתי חוקיות.
  5. עבירות סחר והפצת סמים מסוכנים או הדחת קטינים לשימוש בסמים מסוכנים כהגדרתו ב- "פקודת הסמים המסוכנים" תשל"ג - 1973.
5. בעבירות אחרות, שלפי המידע עלולות להיות חמורות באופיין ובדרך ביצוען לפי שיקול דעתו של קצין אח"ק מרחבי, תחקור המשטרה את החניך או את העובד, או את שניהם אולם, גם זאת, רק לאחר התייעצות עם הפיקוח המקצועי הממונה על העובד, באמצעות ר' מדור עבריינות נוער.
6. מידע על עבירות אחרות ישמש למטרות מודיעיניות בלבד ולא יהווה בסיס להזמנת עובד או חניכו לחקירה.

ד. הנחיות נוספות

- א. עובד שיזהה עצמו על פי תעודה מתאימה, יורשה להיפגש עם חניך שבטיפולו הנמצא במעצר, ככל שהחקירה תאפשר זאת.
- ב. עובד שהוזמן לחקירה או למסירת עדות, וזיהה עצמו תחילה בתעודת עובד, יותר לו (קודם לחקירתו) להתקשר עם עובד הפיקוח המקצועי הממונה עליו.
- ג. עובד לא יוזמן להעיד בבית משפט אם יש לדעת התובע ראיות מספיקות להוכחות האשמה גם ללא עדותו.
- ד. התברר לתובע כי הזמנת העובד לבית המשפט חיונית, הובא הדבר לשיקולו של קצין אח"ק המרחבי, אשר יחליט אם להזמין לבית המשפט, וזאת לאחר התייעצות עם הפיקוח המקצועי הממונה על העובד וראש מדור עבריינות נוער.

2. חוקים והנחיות בנושא חשיפת ילדים ובני נוער בתקשורת*

1. מבוא
2. מקבץ הוראות מחוקים שונים
3. עשרת איסורי הפרסום

1. מבוא

השפעתה הגוברת של העיתונות הכתובה, התרחבותה של התקשורת האלקטרונית וחדירת ערוצי הכבלים לשכבות רחבות של האוכלוסייה, מעוררות שאלות לגבי חשיפתם של ילדים ובני נוער למדיה זו.

מן הצד האחד, אין עוררין על חשיבותם הרבה של חופש הביטוי, חופש העיתונות וזכות הציבור לדעת, שהינם אבני יסוד של כל חברה דמוקרטית. מאידך, חופש העיתונות וזכות הציבור לדעת אינם בלתי מוגבלים. עקרון טובת הילד והשמירה על זכויותיו עלולים לא אחת לעמוד מנגד להם ולהגביל את השימוש בחופש הביטוי.

המערכת המשפטית, ובייחוד חוקי המדינה העוסקים באיסורי פרסום שונים, מחייבים לעתים את כלי התקשורת לנהוג באופן בו טובתו, בטחונו ושלומו של הילד יועדפו על פני עקרונות וערכים אחרים. כפי שנכתב, בין השאר, בהחלטה של המשנה לנשיא בית-המשפט העליון: "גורלה של הילדה, טובתה ובריאותה הנפשית, עדיפים במקרה זה על זכותם של כלי התקשורת לדעת ולהודיע לציבור" (השופט אלון, בג"ץ 88/243).

לא אחת נחשפים ילדים ובני נוער באמצעי התקשורת השונים, בניגוד לכללים ולחוקים שנקבעו בהקשר זה.

הוראות החוק וכללי האתיקה לאיסורי פרסום הנוגעים לקטינים, פזורים בחוקים רבים ומגוונים. מטרתו של פרק זה למסור לעובדי הנוער מידע תמציתי ומרוכז הנוגע לסוגיה זו, לעורר את רגישותם לבעיות הכרוכות בחשיפת ילדים ובני נוער בתקשורת ולהנחות את פעולתם למען יוכלו להגן על שלומם וביטחונם של הקטינים.

2. מקבץ הוראות מחוקים שונים

1. **חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך - 1960** סעיף 24 - הגנת קטין מפני פרסומים מזיקים (א) אלה דינם מאסר שנה אחת:

(1) המפרסם שמו של קטין הנמצא בישראל, או שמקום מושבו כמשמעותו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב - 1962, הוא בישראל (להלן בסעיף זה - קטין), או המפרסם כל דבר אחר העשוי להביא לידי זיהויו של קטין, באופן או בנסיבות שיש

בהם כדי לגלות כי הקטין הובא לפני בית-משפט, או פקיד סעד פועל לגביו לפי חוק זה, או כי קטין ניסה להתאבד או התאבד, או שיש בהם לייחס לקטין עבירה או שחיתות מידות, או לרמוז שהוא ילדו, אחיו, אחותו, נכדו או נכדתו של אדם שמייחסים לו עבירה או שחיתות מידות;

(2) המפרסם תמונת עירום של קטין שמלאו לו תשע שנים, ויש בפרסום כדי לזהותו.

(ב) לעניין סעיף זה אין נפקא מינה, אם הקטין או האחראי עליו הסכים לפרסום או לא הסכים.

* **מקבץ זה מביא את תמצית הוראות החוק והאתיקה. הנוסח המחייב הינו כמובן נוסח החוק.**

2. חוק אימוץ ילדים, תשמ"א - 1981

א. סעיף 21 (א) - סודיות הדין

דין לפי חוק זה יהיה בדלתיים סגורות זולת אם ראה בית-המשפט לקיימו בפומבי; אולם רשאי בית-המשפט להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בשעת הדין, כולו או מקצתו.

ב. סעיף 34 (א) - איסור גילוי פרטים על אימוץ

המגלה שלא כדיון, בלי רשות בית-משפט, שמם של מאמץ או של מאומץ או של הורה, כולל שמם של אלה שביחס אליהם הוגשה בקשה לפי חוק זה לבית-המשפט, או דבר אחר העשוי להביא לזיהוי, או תוכנם של מסמכים שהוגשו לבית-המשפט לצורך דיון לפי חוק זה, דינו מאסר שישה חודשים. סעיף זה אינו בא לגרוע מהוראות סעיף 70 לחוק בתי-המשפט, נוסח משולב תשמ"ד - 1984.

3. חוק העונשין, תשל"ז - 1977 סעיף 352 - איסור פרסומים בנוגע לעבירות מין

(א) המפרסם ברבים שמו של אדם או של כל דבר שיש בו כדי לזהות אדם כמי שנוגע בעבירה לפי סימן זה, דינו - מאסר שנה.

(ב) לא ישא אדם באחריות פלילית לפי סעיף קטן (א) אם האדם ששמו או זהותו פורסמו כאמור, נתן את הסכמתו לפרסום, בפני בית-משפט.

4. חוק תיקון דיני ראיות (הגנת ילדים), תשט"ו - 1955 סעיף 6 - איסור פרסומים הקשורים בעבירות נגד המוסר

(א) לא יפרסם אדם דבר שיש בו כדי לגלות זהותו של ילד שנחקר בעבירה נגד המוסר, או שהעיד בקשר אליה לפני בית-המשפט, אלא ברשות בית-המשפט.

(ב) העובר על סעיף זה, דינו מאסר שישה חודשים או קנס 250 לירות או שני העונשים כאחד.

5. חוק בתי-המשפט (נוסח משולב) תשמ"ד - 1984 סעיף 70 (א) - דיון בדלתיים סגורות

לא יפרסם אדם דבר על הדיון שהתנהל בבית-המשפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית-המשפט.

סעיף 70 (ג) - פרסומים ללא רשות בית-המשפט

לא יפרסם אדם, בלי רשות בית-המשפט, שם קטין שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים והוא נאשם או עד במשפט פלילי, או מתלונן או ניזוק, במשפט בשל עבירה לפי סעיפים 345 עד 358, סעיף 360 וסעיפים 208 עד 214 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, ולא את תמונתו, מענו או פרטים אחרים העשויים להביא לזיהויו של הקטין.

6. חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971 סעיף 9 - דיון בדלתיים סגורות

בית-משפט לנוער ידון בדלתיים סגורות, אולם רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו.

7. תקנות הנוער (טיפול והשגחה) סדרי דין, תשל"א - 1970 תקנה 8 - דיון בדלתיים סגורות

הדיון יהיה בדלתיים סגורות ולא יהיה נוכח בשעת הדיון אלא מי שבית-המשפט הרשהו להיות נוכח.

3. עשרת איסורי פרסום - אין לפרסם:

1. דבר שיש בו כדי לייחס לקטין עבירה או שחיתות מידות או לרמוז כי קטין הינו ילדו, אחיו, אחותו נכדו או נכדתו של אדם אשר מייחסים לו עבירה או שחיתות מידות.
2. דבר שיש בו כדי להביא לזיהויו של קטין שהינו נאשם או עד במשפט פלילי.
3. דבר שיש בו כדי להביא לזיהויו של קטין שהוא קורבן, נאשם, עד, ניזוק או מתלונן במשפט המתנהל בנוגע לעבירת מין או עבירת זנות ותועבה.
4. דבר שיש בו כדי להביא לזיהוים של מאמץ, מאומץ או הורהו, כולל מי שביחס אליו הוגשה בקשה עפ"י חוק אימוץ ילדים, או תוכנם של מסמכים אשר הוגשו לבית-משפט עפ"י חוק זה.
5. דבר שיש בו כדי לגלות כי קטין הובא לפני בית-משפט או פקיד סעד פועל לגביו עפ"י חוק הנוער (טיפול והשגחה).
6. שם של קטין אשר ניסה להתאבד או התאבד.
7. תמונת עירום של קטין מעל גיל תשע, בדרך המאפשרת את זיהויו.
8. דבר על דיון אשר התנהל בדלתיים סגורות. הדיון בהליכים הבאים מתנהל דרך קבע בדלתיים סגורות:
  - א. הליכים עפ"י חוק אימוץ ילדים תשמ"א - 1981.
  - ב. הליכים עפ"י חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול) תשל"א - 1971.

- ג. הליכים עפ"י חוק הנוער (טיפול והשגחה) תש"ך - 1960.
כמו כן רשאי בית-המשפט להורות בכל הליך משפטי כי הדיון יתקיים בדלתיים סגורות.
9. ראיון עם קטין שטרם מלאו לו 16 שנה ללא הסכמת הוריו. אף אם ניתנה הסכמת ההורים, אין לפרסם ראיון עם קטין אשר טרם מלאו לו 14, בעניינים הנוגעים לעבירות פליליות, שחיתות מידות או אישיות.**
10. צילום של ילד במוסד רפואי כלשהו ללא קבלת הסכמת הרופא או משפחתו של הקטין.**

קווים מנחים לעובדי נוער

איסורי הפרסום שפורטו בפרק זה הם מוחלטים. אין תוקף להסכמה לפרסום שניתנת על ידי הקטין או האחראי עליו. בית-המשפט רשאי להתיר, בנסיבות המפורטות בחוק, פרסום הנוגע לקטין על אף האמור בכל חוק. איסורי הפרסום חלים על פרסום שמו של קטין, תמונתו, או כל דבר האחר העלול להביא לזיהויו. הכרת מגבלות החוק ואיסורי הפרסום יסייעו לעובדי הנוער לפעול מתוך ראיית טובת הנער ושמירה על זכויותיו. מומלץ שעובדי נוער יידעו את הנערים שאיתם הם נמצאים בקשר לגבי הפרסום כפי שקבע המחוקק. אם כלי תקשורת פעל שלא במסגרת החוק, ניתן להגיש נגדו תלונה באמצעות פנייה למועצת העיתונות בישראל, בית סוקולוב, קפלן 4 תל אביב, טלפון: 03-6951437.

** סעיפים אלו, מקורם בכללי האתיקה של מועצת העיתונות. יתר הסעיפים מקורם בחוק.

3. חוק למניעת העסקת עברייני מין במוסד

המכוון למתן שירותים לקטינים

1. כללי

- ביום 2003/3/1 נכנס לתוקף החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסד המכוון למתן שירות לקטינים, התשס"א-2001 (להלן - החוק).
- החוק קובע איסור העסקה ואיסור עיסוק של בגיר שהורשע בעבירת מין, כהגדרתה בחוק, ונדון עליה לשנת מאסר בפועל לפחות, במוסדות הנותנים שירות לקטינים. החוק אינו חל על קטין שביצע עבירת מין, על בגיר שביצע עבירת מין בהיותו קטין ועל אישה.
- החוק קובע מנגנון של מתן אישורי המשטרה למעסיקים, למועמדים להעסקה ולמועסקים במוסדות כאמור.

2. הגדרות

"מוסד" - בית ספר שלומדים בו קטינים, מוסד חינוכי ששוהים בו קטינים, מעונות לקטינים, מעונות יום ומשפחתונים לקטינים, מרכזי תרבות נוער וספורט, מכוני כושר ומועדוני ספורט שבהם מתאמנים בין השאר קטינים, גן ילדים, גן חיות, גן שעשועים, תנועת נוער, עסק להסעה העוסק בין השאר בהסעת קבוצות קטינים, עסק העוסק בין השאר בארגון טיולים לקטינים או באבטחת קטינים, בריכת שחייה הפתוחה גם לקטינים, קייטנה, פנימייה או מועדון שבהם שוהים קטינים, מרפאות ובתי חולים לילדים, מחלקות ילדים בבתי חולים;

"בגיר" - מי שמלאו לו 18 שנים, והוא מועמד להעסקה או מועסק במוסד;

"מעסיק" - לעניין קבלת אדם לעבודה במוסד באמצעות משרד ממשלתי או רשות מקומית שהמוסד נתון לפיקוחם - האחראי במשרד הממשלתי או ברשות המקומית על קבלת אדם לעבודה במוסד; לעניין קבלת אדם לעבודה במוסד שלא באמצעות משרד ממשלתי או רשות מקומית - מנהל המוסד ובמוסד שהוא תאגיד גם התאגיד;

"מבקש" - מעסיק, מוסד או בגיר המגיש בקשה לאישור המשטרה כי אין מניעה להעסקת הבגיר לפי החוק;

"אישור המשטרה להעסקה" - אישור ממשטרת ישראל כי אין מניעה להעסקת בגיר בעבודה במוסד.

3. הנחיות

- הגשת בקשה של בגיר להעסקה במוסד
  - "בקשת בגיר לקבל אישור המשטרה" תוגש לשוטרי המוסמך, ערוכה לפי טופס 1 בתוספת לתקנות כשהיא חתומה ביד הבגיר. הבקשה תוגש על ידי הבגיר בעצמו או באמצעות בא-כוחו. אם הבגיר אינו אזרח ישראל יש לשלוח את הבקשה למדור מידע פלילי במטה הארצי.
  - הגשת בקשה על ידי מעסיק המבקש להעסיק את הבגיר במוסד
    - "בקשת מעסיק שאינו משרד ממשלתי או רשות מקומית לקבל אישור המשטרה" תוגש כשהיא ערוכה לפי טופס 3 שבתוספת לתקנות וחתומה ביד המעסיק.
    - "בקשת מעסיק שהוא משרד ממשלתי או רשות מקומית לקבל אישור המשטרה" תוגש כשהיא ערוכה לפי טופס 4 שבתוספת לתקנות וחתומה ביד המעסיק.
- הערה:** את הטפסים יש להגיש בתחנת המשטרה

טבלת ריכוז סוגי הטפסים הנדרשים למילוי

מיופה כוח - מעסיק	המעסיק (מנהל מוסד / אחראי)	מיופה כוח - בגיר	הבגיר	
√	√	√	√	זיהוי לפי ת"ז מגיש הבקשה
√	√	√		צילום ת"ז מועמד (בגיר)
		√ מילוי סעי' 1-2	√ מילוי סעי' 1	בקשת בגיר (טופס 1)
		√	√	טופס תעודת מוסד (טופס 2)
√ מילוי סעיף ד'	√			בקשת מעסיק פרטי (טופס 3)
√ מילוי סעיף ד'	√			בקשת מעסיק ציבורי (טופס 4)
√	√			טופס ייפוי כוח למעסיק (טופס 5)

4. הקוד האתי של עובדי קידום נוער בישראל

(העמותה לפיתוח מקצועי של העובד החינוכי-טיפול קידום הנוער בישראל)

הקוד האתי של עובדי קידום נוער בישראל, מחייב את כל העובדים בשירותים המגוונים הניתנים על ידי תחום קידום נוער, במסגרת מנהל חברה ונוער של משרד החינוך. כמו-כן מחייב קוד זה את כל העוסקים בפרופסיה זו, במסגרות ובשירותים אחרים.

גורמים ממשלתיים ואחרים, הפועלים בשיתוף עם מערך קידום נוער, יתוודעו לקוד זה ויכירו בו כבסיס אתי לפרופסיה.

הקוד האתי של עובדי קידום נוער בישראל, מפרט את מחויבויותיהם של המשתייכים לפרופסיה זו, בשלושה תחומים: מחויבויות לנערה, מחויבויות לפרופסיה ומחויבויות לקהילה ולחברה.

הבסיס לקוד האתי ותחולתו

הקוד האתי של עובדי קידום נוער בישראל מתבסס על:-

- ◆ ערכים הומאניים אוניברסאליים, המבטאים דרישה בסיסית למתן כבוד לנער ולזכויותיו;
- ◆ ערכים הנגזרים מתוך "האמנה לזכויות הילד", תוך מתן דגש על עקרונות דמוקרטיים של שוויון ואי-אפליה על רקע הבדלי תרבות, גזע, מין, דת, מוצא, גיל, השכלה, או מגבלות לסוגיהן.

המחויבויות לנערה

עובדי קידום נוער יהיו מחויבים:-

- ◆ לראות את טובת הנערה במרכז מעייניהם, תוך ייצוג והגנה על האינטרסים שלהם;
- ◆ לערכי שוויון ההזדמנויות והצדק החברתי, במתן הזדמנות שנייה ושלישית לכל נערה;
- ◆ לראות את הנערה כשלם, באבחון מכלול צורכיהם הייחודיים ובהתערבות הישירה או המתווכת, על ידי "מרכז הטפול בנערה" (CASE MANAGER), למתן מענה כולל לצרכים אלה, ברמת הפרט, המשפחה והקהילה;
- ◆ לחולל שינוי חיובי ומוצלח בנערה;
- ◆ להגיע לסביבתם הטבעית של הנערה (REACHING OUT) וליצור אמון, תוך הימנעות משיפוטיות ותנאים מוקדמים;
- ◆ לשתף את הנערה בהחלטות ובתהליכים הנוגעים להם;
- ◆ לשמור על סודיות ופרטיות הנערה;
- ◆ לספק את מגוון השירותים לנערה, תוך הקפדה על זמינות, נגישות, אמינות, מסירת מידע שלם ובאופן יזום, גמישות והתנהגות מכבדת - וכל זאת בסביבה הולמת ודיסקרטית.

המחויבויות לפרופסיה

עובדי קידום נוער יהיו מחויבים: -

- ◆ לפיתוח מתמיד של סל שירותים חינוכיים, טיפוליים, השכלתיים וחברתיים - שיתאימו לצרכים המשתנים של אוכלוסיות היעד;
- ◆ לפעול לשיפור, לחידוש ולגיוון מתמיד של איכות הידע המקצועי והמיומנויות האישיות, על ידי למידה והתעדכנות שיטתיות ועקביות, תוך עמידה בסטנדרטים מוגדרים ואיכותיים של ההכשרה המקצועית הנדרשת;
- ◆ לעמידה בסטנדרטים מוגדרים ואיכותיים בתהליכי ההתערבות;
- ◆ להעמקת המודעות העצמית של העוסק בפרופסיה זו, לדעותיו, לעמדותיו ולצרכיו האישיים, במקביל ליכולתו להפעיל שקול דעת מקצועי ועצמאי;
- ◆ לשמש אוטוריטה מקצועית עצמאית מובילה בתחום הנוער;
- ◆ לבניית יחסי עבודה וקשרים הוגנים ומקצועיים עם גורמים אחרים ושירותים נוספים המטפלים בנוער במצוקה, מתוך שאיפה מתמדת למתן טיפול מערכתי כולל, שיוביל לקידומם של הנער/ה, באופן המוצלח והמיטבי.

המחויבויות לקהילה ולחברה

עובדי קידום נוער יהיו מחויבים: -

- ◆ לחוקים, לנורמות ולערכים החברתיים, הקיימים בקהילה ובחברה בה הם פועלים, תוך מתן כבוד לרב-תרבותיות ולשמירת ערך האדם והמשפחה ומעל לכל – לחוקי המדינה;
- ◆ לאקטיביזם חברתי, למניעת ניכור של בני הנוער במצוקה, על ידי הקהילה ולטיפוח ויישום מדיניות שתסייע לכך ותתמוך בערכי מערך קידום נוער;
- ◆ לפיתוח מחויבות של הרשות המקומית והקהילה, לנוער במצוקה, וללקיחת אחריות לקידומם, תוך איגום משאבים;
- ◆ לקידומו ולשילובו של נוער בסיכון ונוער מנותק, בחברה הישראלית, על בסיס גישת מערך קידום נוער – "מניתוק לשילוב".